

Praca zdalna na czasie

2020-07-16

Niespotykana do tej pory sytuacja pandemii COVID-19 spowodowała znaczący wzrost liczby osób, które podjęły pracę zdalną w większym niż dotychczas wymiarze.

Pojęcia pracy zdalnej, telepracy czy pracy na odległość nie są terminami nowymi. Już w 1962 r. w Wielkiej Brytanii firma „F International” w celu ograniczenia fluktuacji kadr zatrudniała w usługach programistycznych kobiety, które wykonywały pracę w domu.

Firma FlexJobs szacuje, że od 2014 r. popularność tej formy pracy zwiększyła się o ok. 160 proc. Analiza szwajcarskiej firmy IWG wskazuje, że ponad 70 proc. specjalistów na świecie przynajmniej raz w tygodniu pracuje zdalnie, a 53 proc. nawet połowę tygodniowego czasu pracy. Główne powody to wzrost liczby pracowników sektora wiedzy, rosnące koszty dojazdów do pracy i dostępne technologie.

W krajach Unii Europejskiej i w USA z roku na rok rośnie zainteresowanie telepracą, zwłaszcza ze strony firm, które przygotowują wiele sprawozdań, raportów, tłumaczeń itp. Ta forma pracy staje się coraz bardziej popularna także wśród osób wykonujących wolne zawody. W krajach skandynawskich udział telepracy w zatrudnieniu ogółem osiągnął, jeszcze przed pandemią, poziom kilkunastu procent.

Tak jak w każdym innym wypadku poprzez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania określonego rodzaju pracy na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu (zwykle w domu) i czasie wyznaczonym przez pracodawcę. Pracodawca zaś – do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Wymagania dotyczące umowy o pracę także są identyczne.

W Polsce zgodnie z art. 675 § 1 Kodeksu pracy praca zdalna (telepraca) może być wykonywana regularnie poza zakładem pracy, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Telepraca ma takie same cechy jak tradycyjny stosunek pracy, tj. odpłatność, osobiste świadczenie, podporządkowanie.

Telepraca ma wiele zalet. Po stronie pracodawcy należy do nich zaliczyć: brak kosztów urządzenia stanowiska pracy, możliwość (ze względu na charakter pracy) zastosowania zadaniowego czasu pracy, a więc wyłączenie obowiązku jego ewidencjonowania i rozliczania. Pracownik zyskuje natomiast przede wszystkim: zminimalizowanie kosztów związanych z podjęciem zatrudnienia (m.in. dojazd do pracy) i zdecydowaną oszczędność czasu, komfortowy rozkład czasu pracy (planowanie indywidualne), możliwość podjęcia dodatkowej działalności zarobkowej, a także możliwość godzenia obowiązków rodzinnych z zawodowymi. Jak pokazują badania, telepracy boją się raczej pracodawcy, a nie pracownicy. Brak kontroli wprowadza ich w zakłopotanie. Szefom wydaje się, że jeśli pracownik będzie się znajdował w obszarze ich bezpośredniej kontroli – to efekty pracy będą lepsze.

Kodeks pracy zakłada dobrowolność wyboru takiego sposobu zatrudnienia.

Telepracownikiem można się stać, bądź zawierając stosunek pracy, bądź wyrażając zgodę na przeniesienie na stanowisko telepracy. Ustawowe gwarancje nie pozwalają jednak pracodawcy na zwolnienie pracownika z powodu odmowy przejścia na system pracy zdalnej, jeśli wcześniej pracował na stanowisku „tradycyjnym”. Jednocześnie, jeśli z inicjatywą telepracy wyszedł pracownik, pracodawca nie ma obowiązku zgodzić się: decyzja uzależniona jest w takim przypadku od jego możliwości w tym zakresie.

Zatrudniając pracownika w systemie telepracy, pracodawca powinien ustalić czas pracy takiego pracownika i określić, w jakich godzinach pracownik powinien pozostawać do jego dyspozycji. Telepracownik nie musi pracować w tych samych godzinach, co osoby pracujące w biurze. Nie musi również pozostawać do dyspozycji pracodawcy przez 8 godzin dziennie, a np. przez 4 godziny, a pozostałe odpracować w czasie dla niego najdogodniejszym.

Po raz kolejny namawiam Prezydenta do skorzystania z pracy zdalnej. Wydaje się, że co najmniej 30 proc. pracowników Urzędu Miasta Krakowa mogłoby skorzystać z tej formy pracy. Byłaby to korzyść i oszczędności dla Miasta.

Małgorzata Jantos, przewodnicząca Komisji Kultury i Ochrony Zabytków